

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Presuda br. II Pž-2856/88-2 od 15. 08. 1989.

Vijeće: mr. Andrija Eraković, mr. Veljko Vujović, Božidar Borojević

PRIJEVOZ KAMIONOM — PLAĆANJE VOZARINE

Zaključenje ugovora preko posrednika — Ukoliko posrednik nije preuzeo obvezu da će platiti vozarinu, nije ju obvezan platiti, pa ni pod pretpostavkom da ju nije platio primalac.

Tužitelj kamionski vozar zaključio je ugovor za prijevoz 26 tona otpadnog aluminijskog lima u rinfuzi. Ugovor je zaključen preko zastupnika.

Primalac je odbio primitak robe i dosljedno tome, nije htio platiti vozarinu. Na temelju tog činjeničnog stanja vozar tuži zastupnika, preko kojega je zaključen ugovor, da mu plati vozarinu.

Prvostepeni sud je tužbu odbio iz ovih bitnih razloga:

Sud je nakon javne rasprave presudom u cijelosti odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan. Ovo zato jer je pregledao ugovor o posredovanju, potpisan od obiju parničnih stranaka i kamionski tovarni list u kome piše da vozarinu plaća primalac, te zapisnik primaoca i vozara u odredištu u kome piše: »Dana 9. 05. 1987. godine primili smo robu — otpadni aluminijski lim koji ne odgovara dogovorenom kvalitetu, pa stoga vraćamo natrag pošiljaocu — prodavaocu u Dubrovnik«, Iz toga proizlazi da tužitelju za isplatu vozarine ne odgovara tuženi posrednik iz ugovora o prijevozu nego primalac robe, ovdje treća osoba (Obnova Osijek za svoju Radnu jedinicu iz Stajiceva).

Prijevoznik (tužitelj) žalbom pobija prvostepenu presudu u cijelosti zbog sva tri žalbena razloga iz čl. 353. ZPP-a i predlaže da se preinači, prvenstveno zbog pogrešne primjene materijalnog prava i ovo iz razloga što po čl. 659. i 670. Zakona o obveznim odnosima proizlazi obveza tuženika na isplatu prevoznine. Tvrdi naime slijedeće:

Točno je da je prijevoznik imao pravo pokušati prodati robu u odredištu i eventualno pokušati za prevozninu se namiriti iz protuvrijednosti

prodane robe. Točno je i to da to nije pokušao. Ovo iz razloga što se radilo o otpadnom materijalu prevezenom u malo mjesto u kome samo primalac tereta ima interesa za otkup takvog materijala i nitko više. Zato, međutim, prevozninu treba platiti posrednik zbog plaćene provizije od 6%.

Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu. Razlozi toga suda su ovi:

Prvostepena presuda nema nijedne bitne povrede iz člana 354. stav 2. ZPP-a.

Činjenično stanje je potpuno i pravilno utvrđeno i za njega navedeni jasni, logični i pravilni razlozi u smislu člana 338. ZPP-a.

Materijalno pravo je u suštini pravilno primijenjeno time što je odbijen tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Ovo iz razloga što tuženik nije stranka iz ugovora o prijevozu u smislu korisnika ugovora o prijevozu. Ovo zato što tuženik nije ni pošiljalac ni primalac. Tuženik je posrednik za izvršenu prijevozničku uslugu po sklopljenom ugovoru o prijevozu između prijevoznika i pošiljaoca koji je prijevozniku robu predao na prijevoz. Time je posrednička usluga obavljena. Nema ni tvrdnje ni dokaza da je ugovorena »del credere« provizija koja jamči prijevozniku veritet u bonitet za tražbinu s naslova prevoznine, pa zbog toga nema osnove za obvezivanje posrednika temeljem ugovora o jamstvu za tuđi dug.

Prema iznesenom proizlazi da je tužbeni zahtjev neosnovan i u smislu odredaba članova 659. i 670. Zakona o obveznim odnosima kao općim pravnim regulativima u smislu čl. 23. toga Zakona. Međutim, specijalni propisi koji govore o pravu prijevoznika prema primaocu nalaze se u odredbama specijalnog Zakona o ugovorima o prijevozu u cestovnom prometu iz Sl. l. SFRJ br. 2/74 (ius retentionis, uputa pošiljaoca prijevozniku kad primalac odbije primiti robu itd.) pa se stoga prijevoznik može na njih pozvati, ako misli i nada se uspjehu u sporu s korisnikom prijevoza. Ovo se samo napominje zbog nedostatnosti prvostepenog obrazloženja u ovom segmentu pravnog režima odgovornosti za vozarinu po tome zakonu.

Veljko Vujović

Summary

CARRIAGE BY TRUCK — PAYMENT OF FREIGHT

The conclusion of a contract through an agent. If the agent has not assumed obligation for freight payment, he is not obliged to pay it, even on the assumption that the consignee has not paid it.